

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารเกี่ยวกับชาวกะเหรี่ยง

ราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน 2516-2517 : 389-404) ได้กล่าวถึง กะเหรี่ยงในหนังสือ สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน สุรุปให้ไว้ว่า กะเหรี่ยงเป็นชนชาติเผ่าหนึ่งในประเทศไทยที่อาศัยอยู่ตามทิวเขาตอนธงชัย และทิวเขาท่าน้ำครี อันเป็นทิวเขาพรมแดนระหว่างไทยกับพม่า ชาวกะเหรี่ยงมีอยู่ในจังหวัดเชียงราย แม้ยังสอนและให้เกลื่อนข่ายเข้ามาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ทาง กัญจนบุรี ราชบุรี และเพชรบุรี ชาวกะเหรี่ยงเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของชาวกะเหรี่ยงส่วนใหญ่ในประเทศไทย พม่า มีอยู่ตามเขตทางฯ ทางด้านขวาแม่น้ำสาละวินหรือแม่น้ำคงในห้องที่ไทยใหญ่เรียกว่ารัฐฉานใต้ แควนกะเรนหรือ กันทรดีเมืองทองอู และเรือยลังไปตามพรมแดนท่อไทยไปถึงแควนทะนานาครี และมีอยู่ในอุนนำอิรักท่อนไกลະแลกับในบริเวณเมืองพะสิน ตอแคนแควนอะกันหรือยะไช่ เมืองพะนังบ้านเรือนอยู่ในเขตแดนไทย ก็ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ศ่าสนา และความเชื่อของตนอย่างเคร่งครัด ชาวกะเหรี่ยงเหล่านี้แบ่งออกเป็น 4 แห่ง ดังนี้ (จากภัณฑุพัฒน์ 2518 : 74)

1. กะเหรี่ยงสกอ (S'kaw Karen) พากนี้เรียกตัวเองว่าคนยอด (Kanyaw) คนไทยเรียกว่า ย่างขาว
2. กะเหรี่ยงโป้ว (Pwo Karen) คนไทยเรียกกะเหรี่ยงพากนี้ว่า ยางโป้ว
3. กะเหรี่ยงยะเว (B'ghewe Karen) กะเหรี่ยงพากนี้เรียกตัวเองว่า ยะ (Ka-Ya) คนไทยเรียกว่า ย่างแดง
4. กะเหรี่ยงทองสู หรือปะโ้อ (Pa-o) คนไทยและพม่าเรียกว่า ทองสู (Taung-thu)

ซึ่งกลุ่มนชานชาวภาคเหนือยังเหล่านี้เรียกแทบทั้งกันออกไป คนไทยภาคกลางเรียกว่า "กะเหรี่ยง" แม้กระนั้น "กะขิ่น" คนไทยในรัฐวนาห์และจังหวัดในภาคเหนือของไทยเรียกว่า "ยาง" ส่วนพากห่ออยู่ในภาคกลาง เช่น จังหวัดเพชรบูรณ์ ประจวบคีรีขันธ์ เรียกว่า "กะหร่าง" (เลขานุการคณะกรรมการปฏิบัติการจัดทิศทิวทัศแห่งชาติ 2518 : 1) ชาวกะเหรี่ยงนั้นนิยมอาภัยในสภาพภูมิศาสตร์ที่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 3,500 ฟุต (ลิขิตธิรเวศิน 2521 : 69) นอกจากนั้นชาวภาคเหนือยังมีชนบทธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากคนไทยอยู่หลายประการ เช่น การอพยพ การสร้างบ้านเรือน การแต่งกาย การประกอบอาชีพ ศาสนา ความเชื่อ และภาษาที่ใช้สื่อสารกันในเผ่าพันธุ์ของตนเอง

เอกสาร เกี่ยวกับภาษาศาสตร์

การศึกษาเกี่ยวกับภาษาพูด

ในด้านภาษาศาสตร์ นักภาษาศาสตร์มีความเห็นตรงกันในสาระสำคัญว่า "ภาษาที่แสดงออกด้วยเสียงพูดและคำพูดเท่านั้นเป็นภาษาที่แท้จริง" (กาญจนานา นาคสกุล 2520 : 5) ดังนั้นการศึกษาภาษาศาสตร์ในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นไปทางด้านเสียงพูดของมนุษย์ ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับภาษาจึงเป็นการนำเสียงคำพูดมาวิเคราะห์ว่าประกอบด้วยเสียงอะไรบ้าง มีกี่เสียง แต่ละเสียงมีรูปแบบหรือเกิดขึ้นให้อย่างไร ลักษณะเสียงที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร เราระบุการศึกษาภาษาในลักษณะนี้ว่า ภาษาศาสตร์วรรณนา (Descriptive Linguistics) ซึ่งประกอบด้วย

1. สัรวิทยา (Phonology) แบ่งออกเป็น

1.1 สัฟศาสตร์ (Phonetics) เป็นวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับเสียงประกอบพัฒนา

1.1.1 สรีรัสพศาสตร์ (Articulatory Phonetics) เป็นการ

ศึกษาถึงวิธีการออกเสียงและอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียง

1.1.2 นินาทส์ฟิกส์ตอร์ (Acoustic Phonetics) เป็นการศึกษาเสียงที่ผ่านอากาศว่ามีลักษณะทางกลส์ฟิกส์ตอร์อย่างไร

1.1.3 โซทล์ฟิกส์ตอร์ (Auditory Phonetics) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการได้ยินเสียง

1.2 สาร์ฟิกส์ตอร์ (Phonemics) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับหน่วยเสียง (phoneme)

2. สรีร์ส์ฟิกส์ตอร์ (Articulatory Phonetics)

สรีร์ส์ฟิกส์ตอร์ เป็นการศึกษาถึงวิธีการออกเสียงและอวัยวะต่าง ๆ ที่ใช้ในการออกเสียง อุคุณ วโรทุมลิภกชิตกุล (อุคุณ วโรทุมลิภกชิตกุล 2519 : 21-26) ได้อธิบายการเกิดเสียงไว้สรุปได้ว่า

จากเรื่องที่เกิดจากปอด ลมที่ปอดจะเดินทางมาทางหลอดลม ผ่านเข้ากล่องเสียง กดลงเสียงจะทำให้ที่เมื่อนประทุหรือลิ้นระหว่างปอดกับปาก โดยจะมีเส้นเสียง (Vocal Cords) ติดอยู่ด้วย เมื่อลมผ่านเส้นเสียงจะบีบ ความกดของลมจากปอดจะพยายามหันให้เส้นเสียงแยกจากกัน ถ้าเส้นเสียงบีบไม่สำเร็จ เรายังเก็บเสียงออกมาก เสียงไม่ก้อง เกิดจากเสียงที่ซ่องคอหอยเปิดกว้างพอที่จะทำให้มันมาโดยไม่มีการกีดขวางใด ๆ เสียงก้อง เกิดจากการสั่นสะเทือนของเส้นเสียงขณะเส้นเสียงอยู่ชิดกัน ลมผ่านออกมากว่าความบากลำบาก เมื่อลมผ่านออกมากจากเส้นเสียงแล้ว ก็จะมาเปลี่ยนแปลงลักษณะเสียงในช่องปากและจมูก ซึ่งจะทำให้คุณสมบัติและลักษณะเสียงแตกทางกันออกไป

ลักษณะของเสียงพูด

ลักษณะเสียงพูดแบ่งออกได้ดังนี้

- เสียงสำคัญในภาษา (Segmental sounds) ประกอบด้วยเสียงสระ และเสียงพยัญชนะ

2. เสียงพิเศษในภาษา (Supra-segmental features)

เสียงสำคัญในภาษาเป็นเสียงที่ทุกภาษาจะต้องมีในการออกเสียงพยางค์โดยพยางค์นั้นจะแสดงถึงความหมาย

1. เสียงสระ หมายถึง เสียงก้องที่เปล่งออกมากโดยให้มีลมออกทางช่องปากซึ่งอยู่ระหว่างช่องปากจะไม่ปิดกั้นลม โดยเฉพาะเสียงสระนี้จะทำหน้าที่เป็นแกนกลางของพยางค์ ซึ่งเสียงสระจะมีคุณสมบัติคือ

- 1.1 ระดับความสูงของลิ้น
- 1.2 ตำแหน่งของลิ้นในปาก
- 1.3 ลักษณะริมฝีปาก
- 1.4 ความสนใจของเสียง

2. เสียงพัญชนะ หมายถึง เสียงสำคัญในภาษา มีตำแหน่งที่เกิดเรียกว่า ฐานกรน ในช่องปาก มีคุณสมบัติของเสียง 4 อย่างคือ

- 2.1 กองหรือไม่กอง
- 2.2 เปาหรือหนัก
- 2.3 ตำแหน่งที่เกิดของเสียง
- 2.4 ประเภทของเสียง

3. เสียงพิเศษในภาษา หมายถึง เสียงในภาษาที่ไม่ใช่เสียงสระ และเสียงพัญชนะ ซึ่งอาจทำให้ความหมายของคำแตกต่างกันออกไป หรือไม่ทำให้ความหมายของคำแตกต่างกัน ได้แก่

- 3.1 ระดับเสียง
- 3.2 เสียงสูงต่ำ
- 3.3 การขึ้นลงของเสียง
- 3.4 เสียงหนักเบา

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียง

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงใช้สัมกษารของสมาคมสหศึกษาสากลระหว่างชาติ (The International Phonetic Association) เพื่อช่วยให้พิจารณาเสียงที่ปรากฏในคำพูดได้ชัดเจนและช่วยให้การศึกษาเสียงพูดแต่ละเสียงเป็นไปได้สะดวกขึ้น (ภาษา นาคสุก 2520 : 19)

การวิเคราะห์หน่วยเสียง

จินดา งามสุทธิ (จินดา งามสุทธิ 2524 : 67-77) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการวิเคราะห์หน่วยเสียงสรุปได้ดัง

1. การรวมรวมของมูลทางภาษา ในขั้นนี้ผู้ศึกษาจะท้องออกเสียงคำทั่วๆ เอง การเข้าไปร่วมในสังคมของภาษาที่จะศึกษา เป็นวิธีที่ดีที่สุด เพราะจะได้ศึกษาด้านอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องกับภาษาไปด้วยข้อมูลที่ได้จะได้เกี่ยวกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. ทำแผนภูมิเสียง การทำแผนภูมิเสียง จะช่วยให้เราจัดระเบียบของหน่วยเสียงให้เป็นระบบ และช่วยในการพิสูจน์หน่วยเสียงต่อไป

3. หาเสียงครั้นนำสังสัย ในขั้นนี้เราจะนำหน่วยเสียงบางหน่วยเสียงที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เช่น หนักกับเบา หรือเกิดจากฐานกรนเดียวกัน มาพิจารณา

4. พิจารณาเสียงที่นำสังสัย สำหรับหลักการพิจารณาหาครุฑีบลเสียงที่นำสังสัยนั้น สรุปหลักเกณฑ์โดยทั่วไป

4.1 เสียงสองเสียงจะเป็นคนละหน่วยเสียงเมื่อต่างกัน (Contrast) ในสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน (Identical Environment)

4.2 เสียงที่จะพิจารณาว่าเป็นหน่วยเสียงของหน่วยเสียงเดียวกันนั้น จะต้องมีความคล้ายคลึงกันทางสหศึกษา (Phonetic Similarity)

4.3 พิจารณาเสียงแบบอิสระ (Free Variation) จะพิจารณาตามลักษณะสหศึกษาที่หาครุฑีบลกันได้ แต่ความหมายของคำไม่ได้เปลี่ยนแปลง สักษณะเช่นนี้เรียกว่า ต่างกันโดยอิสระ

4.4 เสียงสองเสียงหรือมากกว่า แม้จะมีลักษณะทางสังคากลางกันแต่รวมกันเป็นภาษาในสิ่งแวดล้อมที่เทียบคุ้นได้ เสียงสองเสียงถือเป็นหน่วยเสียงเดียวกัน ตามหลักการหลัก (Complementary Distribution)

โครงสร้างของพยางค์

กาญจนा นาคสกุล (กาญจนा นาคสกุล 2520 : 104) กล่าวถึงความหมายของพยางค์ว่า "พยางค์ หมายถึง จำนวนเสียงที่เกิดดัง ซึ่งปรากฏในกลุ่มเสียงที่เรียงกันเป็นคำพูด" โดยปกติเสียงสระเป็นเสียงก้องที่ดังกว่าเสียงอื่น ฉะนั้นเสียงสระจึงมักจะเป็นเสียงที่ทำให้เกิดพยางค์ พยางค์ที่เปล่งออกมายังกันนั่ง ๆ ไม่จำเป็นต้องมีความหมายคำ หมายถึงพยางค์ที่มีความหมาย ซึ่งจะมี 1 พยางค์หรือมากกันไปได้

โครงสร้างของพยางค์ ในพยางค์แต่ละพยางค์ประกอบไปด้วยเสียงที่มาประกอบกันขึ้นเป็นพยางค์ ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และระดับเสียง

หน่วยเสียงภาษาไทย

เกี่ยวกับหน่วยเสียงในภาษาไทย ได้มีผู้วิเคราะห์ไว้ดังนี้ (ฉบับที่ สองราย 2519 : 105)

หน่วยเสียงภาษาไทยกรุงเทพฯ

หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว

หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวของภาษาไทยกรุงเทพฯ มีจำนวน 21 หน่วยเสียง ดังนี้

		รูปที่เกิดเสียง						
ลักษณะ เสียง	คุณสมบัติ ของเสียง	รินฝีปาก หงส่อง	ริมฝีปาก ลาง กับ พันบน	ปลายลิ้นกับ [†] พันหลัง หรือ ปุ่มเหงือก	ลิ้นส่วนกลางลิ้นล่วน กับ [‡] เพดานแข็ง เพดานอ่อน	ห้องคอก		
เสียงหุค	ไม่ ในกองเบา หนัก กอง	p ph b		t th d		k kh	?	
เสียงเสียด	ไม่ ในกอง แหรก		f	s			h	
เสียงกึ่ง	ไม่ ในกองเบา				c			
เสียงแหรก	หนัก				ch			
เสียงนาลิก	กอง	m		n		ŋ		
เสียงช่าง วิน	กอง			l				
เสียงลิ้นรัว	กอง			r				
เสียงกึ่งสระ	กอง	w			y			

หน่วยเสียงพัญชนะเดี่ยวภาษาไทยกรุงเทพฯ จำนวน 21 หน่วยเสียงนี้ สามารถ
เกิดในคำแห่งหนึ่งทันพยางค์ได้ทั้งหมด และสามารถปรากฏในคำแห่งท่ายพยางค์ได้ 8 หน่วยเสียง
/-p, -t, -k, -m, -n, -ŋ, -w, -y /

หน่วยเสียงพยัญชนะประสม

หน่วยเสียงพยัญชนะประสมของภาษาไทยกรุงเทพฯ มีจำนวน 12 หน่วยเสียง

พยัญชนะตาม พยัญชนะตน	l	r	w
p	pl	pr	-
ph	phl	phr	-
t	-	tr	-
th	-	thr	-
k	kl	kr	kw
kh	kh1	khr	khw

หน่วยเสียงพยัญชนะประสมทุกหน่วยเสียง ปรากฏได้เฉพาะในคำแห่งทนพยางค์เท่านั้น

หน่วยเสียงสระเดี่ยว

หน่วยเสียงสระเดี่ยวของภาษาไทยกรุงเทพฯ มีจำนวน 18 หน่วยเสียง

ความสูง ของลิ้น	ท่าแห่งของลิ้นในปีปาก	ลิ้นส่วนหน้า	ลิ้นส่วนกลาง	ลิ้นส่วนหลัง
	ลักษณะของริมปีปาก	ไม่จีบกลม	ไม่จีบกลม	จีบกลม
สูง		i i:	t t:	u u:
กลาง		e e:	ə ə:	o o:
ต่ำ		x x:	a a:	ɔ ɔ:

หน่วยเสียงสระเดี่ยวในภาษาไทยกรุงเทพฯ 18 หน่วยเสียงนี้ เป็นสระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง และเป็นสระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระเดี่ยวทุกหน่วยเสียง จะปรากฏในทำแท่นหลังพยัญชนะทัน

หน่วยเสียงสระปะสม

สำหรับหน่วยเสียงสระปะสมของภาษาไทยกรุงเทพฯ นั้น นักภาษาศาสตร์ได้ให้ความเห็นไม่ตรงกัน แต่ในงานวิจัยนี้ถือตามการวิเคราะห์ของ บันทส ทองช่วย (บันทส ทองช่วย 2519 : 110) ที่อูหน่วยเสียงสระปะสมในภาษาไทยกรุงเทพฯ มี 5 หน่วยเสียงคือ

เอียะ /ia/	ตัวอย่าง เช่น	เปรียะ	เปรี่ยะ
เอีย /i:a/	ตัวอย่าง เช่น	เจีย	เมีย
เอือ /ɛ:a/	ตัวอย่าง เช่น	เรือ	เลือ
อัวะ /ua/	ตัวอย่าง เช่น	ผัวะ	ฟัวะ
อ้า /u:a/	ตัวอย่าง เช่น	ตัว	ชัว

หน่วยเสียงวรรณยุกต์

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยกรุงเทพฯ มี 5 หน่วยเสียงคือ

1. หน่วยเสียงระดับกลาง (Midtone) ไม่ใช้สัญลักษณ์
2. หน่วยเสียงระดับต่ำ (Low tone) ใช้สัญลักษณ์ / \ /
3. หน่วยเสียงระดับสูง (Hightone) ใช้สัญลักษณ์ / / /
4. หน่วยเสียงระดับสูงแล้วต่ำ (Falling tone) ใช้สัญลักษณ์ / ^ /
5. หน่วยเสียงระดับต่ำแล้วสูง (Rising tone) ใช้สัญลักษณ์ / v /

โครงสร้างของพยางค์

พยางค์ในภาษาไทยกรุงเทพฯ จะมีส่วนประกอบให้อ่ายมากไม่เกิน 5 หน่วยคือ

หน่วยเลี่ยงพญานะเดียว	แทนด้วย	C
หน่วยเลี่ยงพญานะประสม	แทนด้วย	CC
หน่วยเลี่ยงสรະเดียว	แทนด้วย	V
หน่วยเลี่ยงสระประสม	แทนด้วย	VV
หน่วยเลี่ยงระดับเลี่ยง	แทนด้วย	T

โครงสร้างของพยางค์

โครงสร้างของพยางค์ของภาษาไทยกรุงเทพฯ มีดังนี้

1. C V T เช่น คิ ปะ
2. C V T^C เช่น หง กิน
3. C C V^T เช่น ตรา แปด
4. C C V^{T_C} เช่น คลอง โกรง
5. C V V^T เช่น เรือ เมีย
6. C V^T V C เช่น เมือง รวม
7. CC VV^T เช่น เกือ แพลย์
8. CC V^T V C เช่น เทเรียม เปล็อก

งานวิจัยเกี่ยวกับภาษากรุงเทพฯ

วีระวัชร์ ส่าราณจิตร์ (วีระวัชร์ ส่าราณจิตร์ 2515 : 7) ได้กล่าวว่า
เกี่ยวกับภาษาของชาวกรุงเทพฯ ที่อักษรอยู่ในประเภทไทยนั้น เพอร์เนล (Punell.
1971 : 2) ได้กล่าวไว้ในเอกสารการสัมมนาเกี่ยวกับเลี่ยงของภาษาไทยที่จัดขึ้นเมื่อ
วันที่ 17-21 พฤษภาคม 2514 ที่สำนักงานขององค์กรสนับสนุนภาษาไทย ร่วมกันแห่งอาเซียน
ภาคเหนือ พระนคร เช้าได้กล่าวถึงภาษากรุงโภว (Pho, Pwo, Phlong Kariang Khaw)

ว่าในประเทศไทยมีภาษาหรือยังกลุ่มนี้อยู่ประมาณ 35,000 คน โดยทั่วไปอยู่ทางภาคเหนือ แม้มีบางกลุ่มอยู่ในกาญจนบุรีด้วย ภาษาจะเรียกว่าป้อนี่จัดเป็นภาษาตราระบุลจีน-ทิเบต (Sinno / Tibetan Language) และได้กล่าวไว้ว่า คุณ อัคสันธ์และมอริส ได้ทำการศึกษาไว้จัดการกับภาษาที่พูดกันอยู่ในอำเภอชุม จังหวัดเชียงใหม่ไว้ แต่ยังไม่ได้พิมพ์เป็นเล่ม ใน พ.ศ. 2507 เพอร์เนล ได้นำผลการวิจัยของ คุณ อัคสันธ์ และมอริส มาสรุปไว้ ด้วย ผลการวิจัยพบว่าในภาษาจะเรียกว่าใช้กันอยู่ในอำเภอชุม จังหวัดเชียงใหม่มีเสียงพัญชนะเดี่ยวอยู่ 24 เสียงคือ /p, ph, b, t, th, d, c, ch, k, kh, ?, f, s, š, .š, h, /m, n, ŋ, ɳ, w, l, y, ȶ/ เสียงพัญชนะประสมที่อยู่ 32 เสียงคือ /pl, phl, bl, ml, tl, kl, khl, py, dy, phy, by, my, ly, ky, khy, pw, phw, bw, mw, tw, thw, sw, nw, lw, cw, chw, yw, kw, khw, xw, ?w, hw/ เสียงสระเดี่ยวนี้ 9 เสียงคือ /i, e, ɛ, ɿ, θ, a, u, o, ɔ/ เสียงสระประสมนี้ 3 เสียงคือ /ai, aɿ, au/ เสียงวรรณยุกต์นี้ 4 เสียงคือ เสียงสามัญ(Mid) เสียงต่ำ (Low) เสียงสูง (High) และเสียงลงตัวตอนห้าย (Falling) ส่วน วีระวงศ์ สารามจิตต์ (วีระวงศ์ สารามจิตต์ 2515 : 15-37) ได้ศึกษาหน่วยเสียงของภาษาที่เรียกว่าในหมู่บ้านบ่อ คำนลส่วนนี้ อำเภอชุมบึง จังหวัดราชบุรี พบรากที่น้ำยเสียงพัญชนะเดี่ยวนี้ 22 หน่วยเสียงคือ /p, ph, b, t, th, d, k, kh, ?, c, ch, s, ʃ, x, g, h, l, m, n, ŋ, w, y/ หน่วยเสียงพัญชนะที่เป็นตัวสะกดได้แก่ /?, n, y /

หน่วยเสียงพัญชนะประสมนี้ 16 หน่วยเสียงคือ / phl, bl, kl, khl, ml, tw, kw, khw, ?w, sw, xw, hw, nw, lw, yw, by/

หน่วยเสียงสระเดี่ยวนี้ 10 หน่วยเสียง ได้แก่ / i, e, ɛ, ɿ, θ, a, u, o, ɔ, ɒ /

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ 5 หน่วยเสียงคือ สามัญ เอก โถ ตรี จัตวา การลงเสียงหนักในคำ คำ 2 พยางค์จะลงเสียงหนักในพยางค์ที่ 2 คำ 3 พยางค์ จะลงเสียงหนักในพยางค์ที่ 1 กับที่ 3 คำ 4 พยางค์จะลงเสียงหนักในพยางค์ที่ 2 กับที่ 4

การเขียนลงเสียงในประโยชน์คุณที่นักด้วยเสียงปากตี แต่ท้ายประโยชน์คุณทั้งกันตั้งนี้ ถ้าประโยชน์คุณออกเด่าจะเขียนเสียงสูง ประโยชน์คุณบีเสียง จะลดลงทำ แล้วสูงขึ้น เล็กน้อย ประโยชน์คุณจะเป็นเสียงปักตี คำตอบรับและปฏิเสธจะเขียนเสียงสูง

สถาบันวิจัยภาษาและวรรณธรรมเพื่อพัฒนาชนบทของมหาวิทยาลัยมหิดลได้ร่วมบูรณาการภาษาจะเรียบง่ายมีผู้ศึกษาไว้ และมีงานที่สถาบันวิจัยภาษาและวรรณธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดลศึกษาเอง ทั้งนี้

โจนส์ (Jones อ้างอิงจาก สุริยา รัตนกุล 2524 : 74) ได้แสดงหน่วยเสียงพัญชนะทั้งหมดของภาษาญี่ปุ่นนี้ สกอ (Moulmein Sgaw) 27 หน่วยเสียง คือ /p, t, ʈ, c, k, s, ɳ, ph, th, ch, kh, sh, θ, x, b, d, z, r, h, w, ʂ, m, n, ڻ, ڻ, l, r/ และ โจนส์ (Jones อ้างอิงจาก สุริยา รัตนกุล 2524 : 75) ยังได้แสดงหน่วยเสียงพัญชนะทั้งหมดของภาษา บาสซีน สกอ (Bassein Sgaw) ไว้ 23 เสียง คือท่อไปนี้ / p, t, k, s, ɳ, ph, th, kh, sh, θ, x, h, b, d, r, w, j, s, m, n, ڻ, ڻ, l, r /

ส่วนภาษาจะเรียบง่ายสกอในประเทศไทยได้ทำการวิจัยใน 5 จังหวัด (สุริยา รัตนกุล 2524 : 75) คือ

1. จังหวัดเชียงใหม่ (อำเภอแม่แจ่ม อำเภอจอมทอง อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอแม่สาย อำเภอเมือง)

2. จังหวัดตาก (อำเภอแม่ระมาด อำเภอแม่สอด)

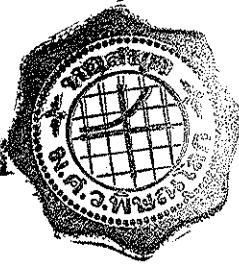
3. จังหวัดแม่ฮ่องสอน (อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอแม่สะเรียง)

4. จังหวัดลำพูน (อำเภอหล่ม)

5. จังหวัดกาญจนบุรี (อำเภอสังขละบุรี)

พบว่ามีหน่วยเสียงพัญชนะทั้ง 24 เสียง คือ

		Bilabial	Alveolar	Palatal	Velar	Glottal
Stops	Voiceless unaspirated	p	t	c	k	?
	Voiceless aspirated	ph	th	ch	kh	
	Voiced	b	d			
Spirants	Voiceless		s(θ)	sh(ch)	x	h
	Voiced			z(j)	r	
Resonants	Semivowels	w(v)			j	
	Nasals	m	n	ŋ		
	Lateral		l			
	Trill		r			

เสียงพัญชนะประสม

ในภาษาจะหรี่ยงสกอ เสียงพัญชนะประสม ปรากฏเฉพาะทันพยางค์เท่านั้น ไม่มีที่ปรากฏท้ายพยางค์ ทั้งนี้เพราะว่าภาษาจะหรี่ยงสกอไม่มีพัญชนะลักษณะ ยกเว้นเสียงที่ก็ที่เส็นเสียง /?/ เสียงพัญชนะประสมในภาษาจะหรี่ยงสกอ มีเสียงที่ควบกล้ำด้วยเสียงสองเสียง (cc-)

การกระจายของพัญชนะประสมของภาษาจะหรี่ยงสกอมีดังท่อไปนี้ (สุริยา
ร์ทนกุล ๒๕๒๔ : ๗๘)

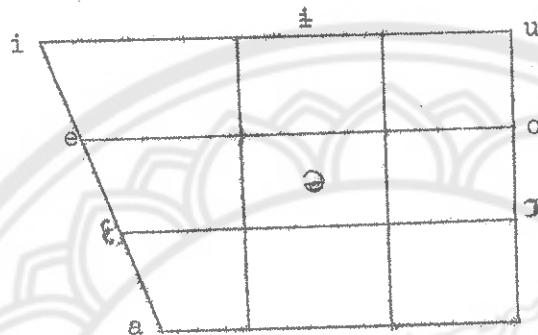
พัญชนะตัวที่สอง		พัญชนะตัวแรก												
c ₂		c ₁												
w						d	n	k	kh	s	sh	l	?	
l		p	ph	b	m			k	kh					
y		p	ph	b					kh		sh			
r		p							kh		sh			
j		p									s			

พัญชนะตัวลักษณะ

ภาษาจะหรี่ยงสกอมีเสียงตัวลักษณะอยู่เพียงเสียงเดียวเท่านั้นคือ Glottal stop /?/ หรือเสียงกักที่เส็นเสียง เนื่องนี้เป็นข้อที่ภาษาจะหรี่ยงแตกต่างกันในยามากที่สุด และทำความลับนากรอย่างยิ่งให้กับเด็กจะหรี่ยงที่เรียนพูดภาษาไทย

เสียงสระ

ภาษาจะเหรี่ยงสกอ มีระบบหน่วยเสียงสระ ๙ เสียง เช่นเดียวกับภาษาไทยคือ

มีลักษณะการออกเสียงแตกต่างเฉพาะส่วนปลีกย่อย คือสระ ๓ ของภาษาเหรี่ยง สกอ ไม่เป็นปากกว้างเท่าสระ ๔ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ คือไม้อยู่ตำแหน่งกลางของไทย ส่วนสระ ๑ อยู่ตำแหน่งกลางของไทย แต่ไม่ปะปนกับสระ ๒ สระ ๒ ของภาษาเหรี่ยงสกออยู่ไปข้างหลังมากกว่าสระอื่นของไทยมาก ทำให้เวลาที่ออกเสียงมีลักษณะปากกลมตามมาตรฐาน ลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับสระอื่นอย่างหนึ่งที่ภาษาเหรี่ยงสกอแตกต่างกับไทย คือไม่มีความแตกต่างของลักษณะเสียงสั้นยาว

เสียงวรรณยุกต์

ภาษาจะเหรี่ยงสกอ มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ๓ หน่วยเสียงคือ

ทำ - ระดับ (Low-level) ใช้เครื่องหมาย \ แสดง

กลาง - ระดับ (Mid-level) ไม่ใช้เครื่องหมายแสดง

สูง - จีน (High-rising) ใช้เครื่องหมาย / แสดง

ในพยางค์เปิด c(c) v จะปรากฏเสียงวรรณยุกต์ได้ทั้งสามเสียง แต่ในพยางค์ปิด c(c) v ? จะไม่ปรากฏเสียงวรรณยุกต์กลาง-ระดับเลย และจะเป็น ทำ-ระดับ เสมอ